

Musikaliska vallöften från (s), (c) & (fi)
Orkesterutredningen
Nordiskt ljus II

TONSÄTTAREN

2 2006
www.fst.se

Det senaste knepet som valstrategerna lanserar inför höstens val är att personalisera partiledarna, de skall liksom kännas som kompisar att lita på. Det som då torgförs är deras eventuella smeknamn eller deras mer folkliga intressen. Att Persson kallades "Pavan" får åtminstone mig att misstänka att den unge Göran drack en hel del, snarare än att han drygade ut veckopengen med att rota i Folkets parks soptunnor efter tompavor. Själv lyfter jag lätt på ögonbrynet över att GP är den enda av dagens partiledare som säger sig ha en klassisk artist i CD-spelaren. Allt nog, åt de av Tonsättarens läsare som inte avser ägna sommaren åt intensivstudier av partiprogram i sökandet efter utfästelser på kulturpolitikens område, åt dessa erbjuder detta nummer en snabbtur i tre partiernas musiksyn. Ni som inte känner er tillfreds med deras musiksyn kan ju ligga i hängmatan och sticka Voodoo-nålar i partisymbolerna. Fler partiernas musikkivssyn finns i Tonsättaren 1/06, som kan laddas ner från www.fst.se/tidning.

I Orkesterutredningen som presenterades för någon månad sedan, finns ur tonsättarkårens perspektiv glädjande läsning. I utredningen slås fast att orkestrarna inte i tillräckligt hög grad

ägnar sig åt samtidsmusiken. Synd bara att man i utredningen inte tar steget fullt ut och stipulerar att minst ett verk på varje konsert skall vara ett verk komponerat av en nu levande tonsättare. Det finns inget som är så stimulerande som ett varierat konsertprogram där historien får möta samtiden och värmande konstnärlig friktion uppstår. När Kungliga Filharmoniska Orkesterns chef Stefan Forsberg invigningstalade på deras nya Weekendfestival, var det med orden att nu sjösattes en ny tradition på Konserthuset i Stockholm – en årlig kortfestival med en svensk tonsättare i fokus. Han utlovade dessutom att man skulle satsa på fler beställningsverk. Att detta uttalande görs kort efter presentationen av Orkesterutredningen, vilken efterfrågat just ett starkare engagemang för den nya musiken bland orkestrarna, ser onekligen ut som ett samband. Den utfästelsen kommer i vart fall FST inte att glömma bort.

Efter många turer kommer nu äntligen Tonsättarradion att kunna avlyssnas på internet. På FST:s hemsida www.fst.se/radio kommer såväl nyproducerade program som gamla godingar från Stockholms Närradio att finnas tillgängliga för den som har nyfikna öron.

Glad sommar!

Sten Melin · ordförande FST
Per B Adolphson · foto

Tidningen Tonsättaren ges ut av Föreningen Svenska Tonsättare och kommer ut med fyra nummer per år.
ANSVARIG UTGIVARE: Sten Melin · sten.melin@fst.se
REDAKTÖR: Martin Q Larsson · tonsattaren@fst.se
LAYOUT: Anna Larsson Andrén · anna@annagrafik.se
OMSLAG: Anders Suneson · www.tecknadebilder.se
TRYCK: Grafiska Punkten · 0470-700 700
ADRESS: FST, Box 273 27, 102 54 STOCKHOLM
TELEFON: 08-783 95 90, FAX: 08-783 95 40
HEMSIDA: www.fst.se
Tidskriften är gratis! Vill du börja prenumerera, sluta prenumerera eller annonsera, vänd dig till ovanstående adress och telefon eller till kansli@fst.se.

Den ljuvliga våren är här och Orkesterutredningen är klar. I drygt ett och ett halvt år har jag som regeringens särskilda utredare tillsammans med utredningens sekreterare tonsättaren Fredrik Österling dykt ner i och flugit över den svenska orkestervärlden. Det vill säga den professionella orkestervärld som har förlänats statligt stöd.

Genom åren har jag varit en relativt flitig konsertbesökare och de efterlängtnade konsertbesöken har varit min privata, dyrbara, koncentrerade och ostörda stund i direktkontakt med den levande musiken. Ett par timmar av mottagande, genomsköljning och rening.

Jag tillhör den, enligt vissa, lilla gruppen som inte bara söker igenkännandets glädje och trygghet utan också tycker om att överraskas av musik som jag aldrig har mött förut. I lyckliga stunder känns det som om musiken ger mig tillträde till nya världar och vidgade horisonter. Den öppnar nya hjärnvindlingar, rensar i blodomloppet och skakar om själen.

Nu i och med utredningsuppdraget fick jag för en tid lov att byta mitt njutningsfulla, kravlösa publikperspektiv till ett mer vaket, analyserande och kritiskt dito. Tillsammans besökte, kartlade och analyserade Fredrik och jag situationen och villkoren för landets professionella symfoni-, opera-, kammar-, stråk- och blåsorkestrar. På eget bevåg valde vi också att ta med två professionella storband i vår översyn.

Det har varit så upplyftande att få möta alla dessa fantastiska orkestrar spridda i stora delar av landet. De spelar en viktig roll för liv och kultur om de inte begränsar sitt arbete till endast ett kulturarvsbevarande, utan är beredda att ta musiken, publiken och musikerna med sig in i framtiden. En av de viktiga framtidsstrategierna är att samverka med andra aktörer inom musiken och då främst med det professionella så kallade fria musiklivet, där så mycket av det nyskapande arbetet äger rum. Och här i denna fria underfinansierade musiksektor återfinns ju oftast ni tonsättare. Jag kan inte se någon framtid för konstmusiken eller för jazzmusiken heller för den delen om inte den nutida musiken och publiken får mötas på bred front. Som den teatermänniska jag är kan jag inte låta bli att jämföra med teatern. Utan samtida dramatik parallellt med klassikerna skulle teatern tappa all trovärdighet. Konservativa krafter betraktar misstänksamt teatern som potentiellt farlig och politisk. Samma konservativa krafter ger den kulturarvsbevarande konstmusiken en hjärtlig och dödligt kvävande omfamning. Jag hoppas att våra förslag i Orkesterutredningen (läs mer på sidan 10) ska hjälpa orkestermusikerna ur det dödliga greppet.

Tack Anders Eliasson för din vackra *Dubbelkonsert för violin och piano* och tack Poul Ruders för din farliga *Fairytales*. Fredagens konsert var en underbar start på återvändandet till det av utredningar ogrumlade njutningsfulla lyssnandet. Jag känner mig hoppfull inför framtiden.

Astrid Assefa · chef för Dalateatern
Per Eriksson Trigger photo · foto

”Jag kan inte se någon framtid för konstmusiken eller för jazzmusiken heller för den delen om inte den nutida musiken och publiken får mötas på bred front.”

Nordiskt ljus

Nordiskt Musiksamarbete, del II

Efter att FSTs styrelse medverkat till att fruktlöst propagera för de samnordiska kommittéernas bevarande under Nordiska Rådet, kan man undra om det fortfarande finns någon anledning att kalla sig nordist. Ska föreningar som vår lägga pengar på och engagera sig i samnordiskt arbete, nu när EU och andra former av vidare internationalism pockar på allt större uppmärksamhet?

I en värld som glöder av globala och transkontinentala allianser, och som präglas av det affärsmässiga utforskandet av nya marknader kan det ju te sig lite bakåtsträvande nostalgiskt att konferera i Hammerfest eller ordna festivaler i Luosto. För en sant kosmopolitisk konstnärssjäl som gärna kryssar mellan de välbesökta kontinentala musikfestivalerna, som tar intryck av nutidskonsten i Madrid eller Buenos Aires och som känner sig lika hemma på gatorna i Rom som i New York eller Tokyo kan det säkert till och med kännas helt passé att organisera något sådant som Nordiska Musikdagar i Bergen eller Malmö. Varför lyfter man då inte blicken och vidgar horisonten? Vill man analysera läget i ett projekt eller företag kan man tillgripa en så kallad SWOT-analys:

Styrkor

- Aktiviteten och historien. Nordiska Komponistrådet träffas ca fyra gånger om året och det nordiska samarbetet är etablerat på alla områden sedan lång tid, varför kontaktvägarna är snabba och det går fort att "få saker gjorda". (Just nu kan man dessutom notera ett visst "schwung" i det nordiska samarbetet på komponistområdet.)
- Gemenskapen och den språkliga samhörigheten. Det räcker med att man träffar danskar i Sydamerika eller islänningar i Australien för att man omedelbart ska förnimma detta, inte minst därför att resten av världen betraktar oss nordbor, mer eller mindre, som ett enda folk. Ur ett sådant perspektiv kanske man kan betrakta skillnaderna mellan till exempel danska och svenska (hur vanskligt det än kan te sig för den ovane) som ett dialektproblem.
- Även om skatte- och bidragssystemen, liksom systemen för subvention av kulturinstitutioner, det vill säga metoderna, är olika uppbyggda, är likheten i utfall mycket större än man frestas tro, när man vid en närgranskning ser mest skillnader. Det vill säga hur mycket pengar får jag behålla i handen, respektive i vilken grad kulturinstitutionerna är subventionerade, men också synen på konsten och konstnären (i detta fall tonsättarens) situation och plats i samhället.
- De nordiska länderna har, på vårt eget område, också etablerat ett gemensamt väl fungerande royalty- och dokumentationssystem: n©b och NORDDOC.

sWagheter

De fem nordiska länderna har valt fem helt olika strategier gentemot EU och har till exempel fortfarande fem olika valutator. Island tillämpar, erfor jag vid mitt första besök där, inte ens sommertid och utgör den ena extremen, medan Finland, via

sin snabba anpassning till EU:s inre liv med Euron, utgör den andra. Integrationen med Baltikum, skapar också en annan språksituation där engelskan tar över som "fællessprog".

mOejligheter

Genom att Norden utifrån betraktas som en enhet, kan vi med gemensam styrka därmed uppnå högre specifik vikt och inflytande än som fem åtskilda och mindre nationer. Nordens konstnärsgemenskap kan – i europeiska, men även i andra sammanhang – verka som en gemensam part, vilket vi också gör. Via sin samsyn kan samma organisationer framgångsrikt företräda varandra i sammanhang där endast en nation eller nationell organisation bereds plats.

hoT

På det nordiska planet – liksom såväl på det nationella, europeiska som det globala planet – erfar vi nu att en ny generation ministrar tar plats på taburetterna. En "rock"-generation som saknar erfarenhet av "våra" kulturområden, för vilka vi måste argumentera och förklara saker och tankegångar som vi tidigare betraktat som självklara eller underförstådda. Lobbyarbetet måste därför intensifieras, förändras och förnyas. Det är med andra ord tid att se över och slipa sina argument, och aldrig ta något för givet i fortsättningen.

Detta bevisas inte minst av att Nordiska Ministerrådet i oktober 2005 beslutade om stora förändringar på kultursamarbetets områden. Från och med 1 januari nästa år nedlägges följande nordiska institutioner och kommittéer:

- Nordisk journalistsenter (NJC)
- Nordisk litteratur- och bibliotekkomité (NORDBOK)
- Nordisk museumskomité
- Nordisk musikkomité (NOMUS)
- Nordisk senter for scenekunst (NordScen)
- Nordisk Kunstnersentrum (Dalsåsen)
- Nordisk institutt for samtidskunst (NIFCA)

Tyvär är det utmärkande för hela skeendet att inga av konstnärernas organisationer inbjudits till eller hörts i någon del av denna process, vare sig under förarbetet till beslutet, Nordisk Kulturforum (där Sverige representerades av 21 tjänstemän), eller till Arbetsgruppen för stöd till nordiskt konstsamarbete som under våren 2006 arbetat med vad som skall komma istället för till exempel NOMUS. Tidigare var mentaliteten sådan här framförallt i Danmark, där den regeringen brukar tolka "armslängdeprincipen" som att det gäller att hålla just konstnärsgemenskaperna på en armlängds avstånd från allt inflytande.

Tanken är att de "fasta strukturerna" skall ersättas med sk. "residens- och mobilitetsprogram" och teman liknande EU:s Culture2000 Framework Programme. Ett tänkesätt som av förre kulturministern Bengt Göransson karaktäriserats som samhällssjukdomen *projektos*.

"Det svenska samhället lider av projektos – allt ska vara projekt. De bästa projekten anses ibland vara de som man kan ta beslut om och utvärdera vid samma sammanträde. Projekt görs inte för utveckling utan för att man ska kunna kontrollera finansieringen. Utvärdering krävs för allt idag. Projekt blir alltid väldigt abstrakta, de beskrivs i sina nyckelord och inte utifrån vad man gör."

FST har dock inte legat på latsidan, utan lobbats i ett flertal instanser gällande i huvudsak fyra – för oss mycket viktiga – frågor:

- Vad sker med Nordiska Rådets Musikpris?
- Vad sker med festivalerna Ung Nordisk Musik och Nordiska MusikDagar?
- Vad sker med ensemblernas internordiska turnéstöd?
- Vad sker med de internordiska kompositionsbeställningarna? Alla dessa områden har fram till nu administrerats av NOMUS. Svaren har hittills uteblivit.

Är det då, efter alla dessa hot och motgångar, någon idé att fortsätta kalla sig nordist och tro på ett nordiskt samarbete? Jag vill mena att man kan det – kalla sig nordist – och att Föreningen Svenska Tonsättare bör fortsätta att engagera oss i det nordiska samarbetet – därför att vi ändå har allt att vinna på det. Som jag antytt är det just nu fart på det nordiska samarbetet på musikområdet och Nordisk Komponistråd har själva redan tidigare tagit initiativ till att utreda sitt eget samarbete i allmänhet, och festivalen Nordiska MusikDagar i synnerhet. Detta har som resultat att NMD aug/sep 2007 i Norrköping får ett helt nytt utseende, en mer koncentrerad form och anorlunda koncept.

Vill man vara sarkastisk kan man med den döende Goethe utropa "Mehr Licht" (Mer ljus), men jag föredrar alltså ändå att se framtiden an med tillförsikt!

Jonas Forssell · styrelsemedlem FST · text och foto

Nordisk Komponistråd, oktober 2005. Frv Synne Skouen (no), Kjartan Ólafsson (is), Anders Beyer (dk), samt generalsekreterare Katrine Ganer Skaug.

Musikaliska Vallöften

Inför Riksdagsvalet i höst är vi ju alla nyfikna på vad de respektive partierna har för inställning till Svenskt Musikliv, och dem som skapar det. Därför kommer vi under året att fråga alla partier samma frågor om framtiden för Svensk Musikpolitik, i detta nummer Socialdemokraterna, Feministiskt Initiativ och Centerpartiet.

”Jag är övertygad om att musik- och kulturlivet berikas ofantligt mycket av våra tonsättare.”

SOCIALDEMOKRATERNA

Ett grundläggande mål för oss är att konstnärer skall kunna leva av sitt konstnärskap. Därför är det viktigt att statens insatser handlar om att skapa förutsättningar för ett vitalt kulturliv som ger arbete och försörjning åt konstnärerna. Att på olika sätt söka vägar för att öka intresset för och efterfrågan på konstnärliga verk och prestationer är därför en huvudlinje i konstnärspolitik.

Jag tycker att vi redan idag har ett mycket framgångsrikt musikliv i Sverige. Vi är framgångsrika såväl här hemma som runt om i världen, både vad gäller klassisk och modern musik. Men visst finns det utrymme för förbättringar. En av mina grundvisioner handlar till exempel om att vi skall ha ett brett musik- och kulturutbud för alla i hela landet, bra utbildningar och jag vill också att vi skall ha ett starkt och vitalt internationellt utbyte på musikområdet. Jag hoppas att kulturpolitiken främjar kreativitet och nyfikenhet – då kommer utveckling och nyskapande verksamheter nästan av sig självt.

Det ankommer inte på mig som kulturminister att omforma socialförsäkringssystemet. Däremot har jag genom den kartläggning som gjordes i utredningen *Konstnärerna och trygghetsystemen*, kunnat konstatera ett antal problem och oklarheter som kan uppstå i mötet mellan konstnärlig verksamhet och de generella trygghetsystemen. Det är nu viktigt att arbetet fortsätter för att hitta lämpliga vägar för att hantera dessa svagheter. Regeringen har därför avsatt medel för att stärka konstnärnämndens möjligheter att utveckla bevakningen av konstnärers ekonomiska och sociala situation till att även omfatta trygghetsystemen. Jag förväntar mig att det arbetet kommer att bidra till att friktionen mellan konstnärlig verksamhet och trygghetsystemens tillämplighet med tiden kan minska.

Jag är övertygad om att musik- och kulturlivet berikas ofantligt mycket av våra tonsättare. Utan tonsättare blir det ingen musik – det vore mer än trist. De kulturarbetare som av egen vilja är egna företagare är ju bara positivt. Att vissa är egna företagare utifrån till exempel perspektivet att arbetsmarknaden för fasta anställningar är för svag, eller för att man per definition anses som egenföretagare ur skattehänseende är naturligtvis inte helt tillfredsställande. Att skapa förutsättningar för goda arbetsvillkor för konstnärer är ett av kulturpolitikens viktigaste områden.

Sveriges musik- och kulturskolor har en fantastisk verksamhet som bidrar till att utveckla kulturen i Sverige. Cirka 360 000 barn och ungdomar deltar som aktiva i verksamheten.

Musik- och kulturskoleevenemang drar stor publik, 1.6 miljoner år 2004. Musik- och kulturskolorna betyder mycket för barn/ungdomars egna skapande men innebär också att vi på lång sikt har en god återväxt både vad gäller kulturkonsumenter och artister inom olika kulturområden. Utan musik- och kulturskolorna vore Sverige alls inte lika roligt och framgångsrikt!

Jag strävar alltid efter att utveckla verksamheter inom kulturområdet. Jag vill att Sverige skall ligga på toppnivå inom samtliga kulturområden. Jag vill att kulturpolitiken och våra myndigheter, stiftelser och organisationer ständigt skall trimma verksamheterna så att vi får ut det bästa vi kan av våra gemensamma satsningar, och vill fortsätta att utveckla deras verksamheter. Just nu är ökad jämställdhet och mångfald samt internationaliseringen av det svenska kulturlivet en viktig uppgift för dessa och andra kulturaktörer – som jag gärna vill se goda resultat av.

Leif Pagrotsky (s) · kulturminister

”Myten om konstnären som bara kan skapa under pressen att överleva kan vi avliva en gång för alla.”

FEMINISTISKT INITIATIV

Vi tycker att kultur och kulturarbetare har en stor och viktig del i det offentliga samtalet. Kulturarv förvaltas och förmedlas till människor i landet, vilket innebär att man spelar en folkbildande roll. Det finns också en viktig demokratisk aspekt i det att konsten hela tiden måste vara i förändring, men där ser vi idag att vissa röster fortfarande hörs mer än andra.

Konstnärer i allmänhet, och svenskt musikliv som en del av ett starkt kulturliv, är naturligtvis en positiv kraft i samhället. Kulturen ska inte behöva motivera sig i avkastningskrav och tillväxtpotential utan har sitt självklara egenvärde, som möjlighet för många människor att uttrycka sina åsikter och gestalta sina erfarenheter. Kulturen ska vara en bärare av dagens multikulturella Sverige och som sådan måste den vara både mångfacetterad och fri från patriarkala värderingar. Vi ser att det finns större potential i landet än vad som kommer upp till ytan i dagsläget.

Grunden är skolan. Varje elev ska få prova varje kreativt uttrycksmedel. Sjunga, dansa, måla, snickra, sy, smida, teckna, komponera, spela instrument, lyssna, osv. Den egna nyfikenheten (på andra) och viljan att komma till (eget) uttryck är grunden för skapandet och kreativiteten. Skolan har en central roll i formandet av både framtidens musik och framtidens publik.

Utbudet av musik som framförs och ges utrymme måste representera flera olika typer av erfarenheter och yttringar. Åsikter framförs och gränser testas i konst och musik, och därför är det väsentligt att öka mångfalden. Detta är inget som kommer ske av sig självt, utan ett mycket aktivt medvetet arbete krävs för att förbättringar sker.

Att gruppen män har den största delen av den materiella kakan idag, likväl som den vita svensken, och att deras verk är överrepresenterade på de flesta håll sker ju på bekostnad av kvinnors och icke-etniska svenskers verksamhet. Detta är viktigt för oss att synliggöra. Kvoteringen av vita (västerländska) män är viktig att bryta!

Om staten tog sitt fulla ansvar i att främja svenskt musikliv skulle man kunna ge tonkonstnärer en större trygghet i att ingå i projekt där detta är av prioritet, och som initieras med stor medvetenhet om representation. Detta kan i praktiken innebära att det finns en ambition att öka till exempel kvinnors eller invandras utrymme, att lyfta upp samekulturlivet eller ett ifrågasättande av tidigare kanoniseringar genom större nytänkande i repertoarer på våra opera- och konserthus.

En viktig förutsättning för att kulturlivet skall kunna vara mångfacetterat är att kulturutövare har en ekonomisk och social trygghet som är så lik andra yrkesutövare som möjligt, inklusive rätt till föräldraförsäkring, rätt till barnomsorg (också på obekvämt arbetstid), och så vidare. Tekniskt kan det lösas genom att ”egenföretagare” betalar in och får samma trygghetsystem som anställda och/eller genom en konstruktion med ”pooler”, på samma sätt som man konstruerat för teaterarbetare/skådespelare. Generellt vill vi förändra nuvarande socialförsäkrings- och försörjningssystem så vi får en Enhetlig Social Försäkring, med ett ”golv” som det går att leva på, och i övrigt inkomstrelaterat. Vi vill börja med en sammanslagning av försörjningsstöd/försäkring som idag betalas ut av socialtjänst, a-kassa och försäkringskassa. Skälet är att det för individen är ointressant vad det står för skylt på dörren den dag jag behöver hjälp att komma från icke-försörjning till egen-försörjning. Ofta är bilden komplex och jag är bäst hjälpt av att få träffa kunniga handläggare som kan samarbeta. Idag halkar många runt mellan olika system med olika kvalificeringsregler och olika utslussningssystem, faller mellan stolarna och behandlas illa. En enhetlig social försäkring skulle ha en helhetssyn på människan och livet, grundad på en självklar övertygelse om att alla människor i grunden strävar efter ett självständigt liv.

Vi menar också att skattesystemen för egenföretagare och fåmanföretag måste förenklas, och att större stöd skall ges till människor som satsar på egen (försörjnings)verksamhet. Vi föreslår en förlängning av Starta Eget-bidraget till ett år.

Myten om konstnären som bara kan skapa under pressen att överleva kan vi avliva en gång för alla. Trygghet ger grund för skapande och kreativitet inom livets alla olika områden och självklart gäller det också kulturen. Därför är det både nödvändigt och önskvärt med de förändringar i socialförsäkringen jag beskrivit ovan. Ju mer extrema förhållandena är för kulturutövare, desto färre kan finnas på den arenan. I det patriarkala samhället vi lever i innebär det också att det blir att färre kvinnor än män som har möjlighet att verka som kulturarbetare, eftersom kvinnor fortfarande bär huvudansvaret för föräldraskapet, både genom högre fysisk närvaro (81% av föräldraförsäkringen, mest hemma vid vård av sjukt barn, deltidarbete när barnen är små, osv) och (som en konsekvens) lägre lön.

Vi tycker att det är avgörande att barn och ungdomar får tillfälle att odla intressen, testa sin förmåga och berika sina liv på det vis som kultur- och musikskolan ger tillfälle till, oavsett om

”Vi eftersträvar en ordning där det lokala självstyret tillåts spela en verklig roll vad gäller utformningen av kulturpolitiken.”

CENTERPARTIET

Centerpartiet anser att det svenska musikkivet är viktigt för de flesta människor i vårt land. För många människor fyller musiken en funktion både mentalt och fysiskt. Genom att både lyssna och skapa musik kan man på olika sätt stärka sin hälsa.

Centerpartiet vill vända perspektivet i kulturpolitiken. Vi vill att kulturpolitiken skall växa underifrån, till skillnad från idag där staten i stor utsträckning bestämmer vilket kulturutbud som skall finnas. Centerpartiets politik bygger på tilltro till människors förmåga och vilja – enskilt eller tillsammans – att ta ansvar. Det är ett radikalt annorlunda perspektiv än den fixering vid staten och centralisering som kännetecknar mycket av dagens samhällsdebatt. Vi eftersträvar en ordning där det lokala självstyret tillåts spela en verklig roll, även vad gäller utformningen av kulturpolitiken, där verksamheter, beslutsbefogenheter och fördelning av statliga bidrag tas så nära människan som möjligt. Då kan också svenskt musikliv förbättras. Här är musik- och kulturskolor också en viktig del som många gånger ligger till grund för att kreativiteten ökar och inspirationen flödar. Därför tycker Centerpartiet att vi ska ha starka musik- och kulturskolor runt om i landet.

Många konstnärer – och däribland tonsättare – är egenföretagare och Centerpartiet anser att de ska omfattas av sjukförsäkringen på ett bättre sätt. Vi ser det som negativt att det är många människor som står utanför socialförsäkringssystemen. Det är en aspekt som måste lyftas fram i den kommande socialförsäkringsutredningen. Vi föreslår också ett höjt golv i sjukförsäkringen på 200 kronor per dag. Att vara egenföretagare kan vara en otrygg arbetssituation vilket kan göra att kreativiteten minskar i samband med ökad oro över sin situation. Centerpartiet verkar för att egenföretagare på ett tryggare sätt ska kunna utöva sitt arbete.

Rikskonserter har ett viktigt och angeläget uppdrag. De ska spegla och förmedla kulturen på respektive område ut till hela Sverige. Deras besök på många orter i Sverige skänker människor mycket glädje, lust, och inspiration. För många människor är detta enda kontakten med levande kultur.

De statliga bidragen till Sveriges symfoniorkestrar bör vara kvar. Dessa statsbidrag bör säkerställas och långsiktiga målsättningar måste formuleras för att säkra symfoniorkestrarnas framtid. Den klassiska musiken genom våra symfoniorkestrar är en viktig del av kulturlivet. Det är också viktigt att det finns ett ökat nyskapande inom musikens område. Centerpartiet uppmuntrar musikformer såsom jazz, folkmusik och nutida konstmusik.

Lars-Ivar Ericson (c)

deras föräldrar har mycket pengar i plånboken eller ej. Att tidigt satsa på bredden lägger grunden för mångfald både bland utövare och brukare, vilket är viktigt både för individen och ur ett köns-, klass- och demokratiperspektiv. Under en följd av år har många verksamheter drabbats av nedskärningar, indragningar och avgiftbeläggningar, varför det för oss kommer att bli en prioriterad fråga att se till att kommunerna stärker kultur- och musikskolornas ställning.

För att uppnå den mångfald som vi talat om ovan, är det viktigt att det finns politiskt formulerade mål (för kulturen) och samhällsrelaterade institutioner som kan verka (på marknaden) med tydliga uppdrag. Alternativet är att hela kultursektorn blir ”af-fär”, det vill säga enbart utbud och efterfrågan styr. Mångfalden skulle ersättas med en marknadsmässig enfald. Samtidigt måste institutioner ständigt utsättas för omprövning, uppdrag måste omformuleras och målen måste revideras. En ständigt pågående folkbildande och engagerad debatt om de kulturpolitiska målen, är förmodligen det bästa sättet att förhindra att institutionerna stelnar och blir maktfullkomliga.

Att verka för ett ökat nyskapande är ett av huvuddragen i hela vår kulturpolitik. Vi menar att nyskapande hela tiden måste stimuleras, och att det är en viktig del av samhällets demokratitvveckling. Att vara nyskapande innebär också att medvetandegöra sig om de (gamla) strukturer som styr och en vilja att bryta med dem. Inom hela kultursektorn har den patriarkala strukturen i alla tider tagit sig väldigt tydliga uttryck och musikkivet är på inget sätt något undantag. Kvalitetsbegreppet har ofta definierats av män och inte sällan blivit synonymt med just män. Jämställdhetskrav har inte sällan uppfattats och beskrivits som just stående i motsättning till kvalitetskrav. Enligt vår uppfattning är sambandet det motsatta - utan jämställdhet ingen kvalitet. Kulturens frihet kan bara bli reell i ett samhälle som är befriat från patriarkalt förtryck. En feministiskt kulturpolitik banar alltså väg för nyskapande, inom kulturen i allmänhet men också inom varje särskilt område.

Guðrun Schyman (fi)

Orkesterutredningen

Mozart är populärare än Daniel Börtz. Och Beethoven är definitivt populärare än Ylva Q Arkvik. I alla fall om vi ser till svenska orkestrars håg att spela deras musik.

Jo, det vi alla misstänkt länge blev uppenbart när Astrid Assefa och Fredrik Österling, efter ett och ett halvt års arbete, i mars presenterade orkesterutredningen. Samtida konstmusik och musik komponerad av kvinnor hamnar långt ned på orkestrarnas prioriteringslistor.

Utredningens diagram talar sitt tydliga språk. Verk av tonsättare födda på 1700- och 1800-talen spelas upp till femtio gånger oftare än verk av tonsättare födda under 1900-talets senare del. Att ingen av de trettio mest spelade tonsättarna i svenska orkestrar vare sig är nu levande eller kvinna har konstaterats i en tidigare undersökning. Och dessvärre verkar det, ur svenska samtida tonsättares synvinkel, baka hän åt helt fel håll, då såväl den nyare som den nordiska musiken har minskat sin andel i orkesterrepertoaren sedan 20-talet.

”Ingen av de trettio mest spelade tonsättarna i svenska orkestrar är vare sig nu levande eller kvinna.”

Dystra resultat för den samtida musiken således, men knappast förvånande. En from förhoppning är att utredningens synliggörande av problematiken kan så frön till förändring. Eller som Astrid Assefa uttryckte sig då hon, tillsammans med Fredrik Österling, presenterade utredningen för pressen.

– Det kan hända att några utvecklingsprocesser har satts i gång en aning snabbare för att utredningen har varit där och frågat om strategier för framtiden.

Men nu handlar ju orkesterutredningen långt ifrån bara om samtida musik. I den 145 sidor tjocka luntan med namnet *Den professionella orkestermusiken i Sverige* ger utredarna förslag på hur man ska få fart på konstmusiken i allmänhet. En musikform som riskerar att hamna i skymundan i en tid präglad av den kommersiella musikens krafter. En musikform för vilken kostnaderna ökar, publiken minskar, återväxten hos unga är klen och jämställdhetsarbetet är hopplöst eftersatt.

Utredarnas uppdrag har varit att trolla med befintliga ekonomiska medel. Och det var med en omfördelning av resurserna och ord av Werner Aspenström som Astrid Assefa under pressträffen hoppades på att öppna de svarta fodralen till den förvånande mängd av violiner som legat gömda under snön.

Det är inom den musikaliska "trefot" bestående av orkestrar, länsmusik och fria musikgrupper som det går att bolla runt lite med slantarna, menar utredarna och föreslår en ny design för att öka dynamiken och stärka det musikekologiska systemet. Förslagen innebär:

- att fler orkestrar ska få statligt orkesteruppdrag och att stödssystemet ska göras enklare så att pengarna kommer direkt från staten via kulturrådet i stället för att ta omvägen via tex länsmusiken.
- att länsmusiken inte ska omfatta drift av orkesterverksamhet (denna föreslås alltså tas över av det statliga orkesteruppdraget) Regionerna bör i fortsättningen själva stå för minst 50 % av bidragen till länsmusiken.
- att de resurser som eventuellt frigörs då det nya orkesteruppdraget formuleras kommer det fria professionella musikkivet till del.

Vid pressträffen, såväl som vid en läsning av utredningen, blir det tydligt att utredarna tycker att det är hög tid att satsa på barn och ungdom, samtida musik liksom att verkligen slå ett slag för fler kvinnor på högre poster inom orkestervärlden. I dag är 40 % av yrkesverksamma musiker i orkestrarna kvinnor, men dirigenter, solister, programråd och ledning domineras fortfarande helt av män. Riktigt illa jämställdhetsmässigt är det på tonsättarsidan - repertoaren i de svenska orkestrarna är till mer än 95 % komponerad av män.

Det är också av vikt för orkestrarna, anser utredarna, att "koppla upp sig mot samtiden" och på internationellt manér skaffa sig pedagogiska avdelningar och besöka skolor för att förankra sig i den miljö man verkar. Musik- och kulturskolan är en viktig grund för återväxten av professionella musiker och det är förstås här man ska verka för att förhindra att alltför många barn och ungdomar stoppar undan fiolen i det svarta fodralet för att istället plugga in elgitarren.

Introduktioner och evenemang välkomnas också för att ge nya orkesterbesökare karta och kompass till orkesterupplevelserna. Remisstiden för utredningen är tre månader och det återstår att se om vi blir fler som framöver stämmer in i utredarnas påstående:

– Det våras för orkestermusiken!

Anna Hedelius · text

Werner Wolf Glaser död

Tonsättaren Werner Wolf Glaser avled 29 mars i Västerås, veckan innan sin 96-årsdag.

Glaser föddes 1910 i Köln, där han bland annat studerade komposition för Paul Hindemith. Via Paris och Danmark kom han på 40-talet till Västerås, på flykt undan nazismen. Där grundade han 1944 Västerås musikskola, med föresatsen att inte i första hand utbilda virtuos, utan att fostra eleverna till allsidig musikkunnskap med tonvikt på nutida musik, att vänja dem vid nya klanger och rytmer, och uppmuntra dem till samarbete i grupper.

Under mer än 60 år kom han sedan att vara med och forma och bidra till såväl Europas som Västerås musikliv, som tonsättare, musiker, dirigent och musikkritiker i VLT. Mellan 1973 och 1985 satt han i styrelsen för Föreningen Svenska Tonsättare, varav tre år som 2e vice ordförande.

Under åren hann han komponera drygt 600 verk; symfonier, operor, baletter och kammarstycken. Man träffade denne vänlige korte gentleman på samtliga konserter med nutida musik i Västerås, och även rätt många av dem i Stockholm, samtidigt som han var mycket mer känd som tonsättare ute i Europa.

Nya Tonsättarradion

FSTs satsning Tonsättarradion spelade under 2005 sammanlagt ca 45 timmar musik av 147 olika tonsättare, varje lördagförmiddag i Stockholms Närradio och samtidigt på Internet. Ett problem med detta var att endast en begränsad krets kunde höra programmet, ett annat att det är svårt att passa tider. Därför fortsätter nu Tonsättarradion på Internet, tillgänglig dygnet runt! Nyproducerade program varvas med repriserna från förra året, och föresatserna är desamma: Att spela väl presenterad högkvalitativ lättlyssnad musik av nu levande tonsättare, så många olika som möjligt.
www.fst.se/radio

Ungdomar komponerar i Göteborg och Stockholm

I samarbete med Idealfestivalen höll Musik i Väst en workshophelg i februari, där unga fick arbeta med att komponera ny musik, under ledning av argentinska experimentmusikern Anla Courtis.

Under två dagar fick ett tjugotal nya musikskapare mellan 16 och 26 utforska de ljudliga möjligheterna hos olika objekt, instrument och sin egen röst, och prova hur man sätter samman dessa i en konkret komposition.

Och i maj gjorde Great Learning Orchestra, i samarbete med Fylkingen, en workshopdag för gymnasieungdomar, där ett tjugotal musikelever under en dag koncipierade, komponerade och sedan uruppförde nio konceptkompositioner, med den gemensamma nämnaren att de alla fick plats på att A4-papper. Båda workshopparna förväntas få en fortsättning under hösten.

www.miv.se

www.fylkingen.se

Stim ändrar fördelningsreglerna

Stims nuvarande fördelningsregler infördes 1990 och behöver efter 15 år moderniseras; en del regler är svårillämpade och regelverket har en dålig precision. Förändringarna innebär att stöd till marknadsmissigt eftersatta musikområden tydligt skiljs från fördelningsreglerna, och skapande av nya verk inom marknadsmissigt eftersatta musikområden ska stimuleras genom ett särskilt stödsystem. Omläggningen innebär att precisionen i det kulturpolitiskt motiverade stödet ökar väsentligt samtidigt som det totala beloppet därmed kan minskas kraftigt. De nya reglerna införs under en femårig övergångsperiod med början från och med decemberavräkningen 2006.
www.stim.se

Nya Medlemmar i FST

Vid sitt senaste styrelsemöte beslöt Föreningen Svenska Tonsättare att välja in följande nya medlemmar: Christopher Anthin, Gagnef Anna Cederberg-Orreteg, Bromma Anders Emilsson, Stockholm Hideki Kozakura, Berlin Janne Olofsson, Göteborg Per Samuelsson, Gävle Vi hälsar dessa välkomna i föreningen!

Nya Ledamöter i Musikaliska Akademien

Kungliga musikakademien, KMA, har valt in nya svenska och utländska ledamöter. De svenska ledamöterna är Christina Tobeck, medarbetare på Musikkadon i P2, tonsättaren och

tillträdande rektorn för musikhögskolan i Stockholm Johannes Johansson, mezzosopranen Malena Ernman samt gitarristen Mats Bergström.

Stockholms Saxofonkvartett till Balkan och Sydafrika

De fyra förkämparna för den nutida musiken Stockholms Saxofonkvartett åker i maj tillsammans med sångerskan Ulrika Bodén på turné till Balkan, inom ramen för projektet Musical Links. Under turnén – som även innefattar flera seminarier – kommer man att uruppföra två beställningsverk av Aliser Sijaric (Bosnien-Hercegovina) och Vladimir PejkoVIC (Serbien), samt en hel del svensk musik, av Nelson, Rehnqvist, Zwedberg, Samuelsson och Parmerud. I månadsskiftet juni/juli åker sedan kvartetten till festivalen New Music Indaba i Grahamstown, Sydafrika, och genomför en serie konserter, samt workshops för unga afrikanska tonsättare och musiker, under temat Re-Imagining Mozart.
www.stockholmsax.com

Projektet TonSatt

Projektet Tonsatt har som mål att nå ut brett med den nya musiken, bland annat genom att skapa, lansera och uppföra nya verk. Tonsatt fokuserar på tonsättarna Sven-David Sandström, Reine Jönsson och Catharina Palmér som under tre år engageras för att komponera nya verk för orkestrarna och för andra ensembler. Genom ett medvetet och aktivt publikarbete vill Tonsatt också öka intresset kring de nya verken – och deras tonsättare. Bakom projektet står Musik i Syd, Malmö SymfoniOrkester, Helsingborgs Symfoniorkester och Musica Vitae, samt Statens Kulturråd och Sparbankstiftelsen Skåne. I projektet medverkar också kammarsembler och körer i södra Sverige.
www.tonsatt.se

Aperto-pris till Marina

Förstapriset i internationella rumänska kompositionstävlingen Aperto Prize tilldelas i maj svenske tonsättaren Cristian Marina, för hans verk Intorno för klarinett, violin och piano. Priset utdelas vid uruppförandet av verket i Bukarest i slutet av maj, inom ramen för nutida musik-festivalen 16th Week of Contemporary Music.

Ny ensemble för Nutida Musik i Norrbotten

Genom ett samarbete mellan Lands-tinget i Norrbotten, Luleå kommun och Piteå kommun och Statens Kulturråd, kommer Norrbottensmusiken att starta en ny ensemble för nutida musik och barockmusik. Den nya ensemblen kommer att bestå av en stråckkvintett, pianist/cembalist, slagverkare, flöjtist och klarinettist, med möjlighet att bygga ut med frilansmusiker efter behov vid större konserter. Den ska ledas av Petter Sundkvist, idag konstnärlig ledare för Norrbottens Kammarorkester och professor vid Musikhögskolan i Piteå. Den förstärkta kammarorkestern ska kunna arbeta i mindre grupperingar med konserter i små lokaler runt om i länet samt samverka med musiklivet i Norrbotten i det pedagogiska arbetet, bland annat vid Musikhögskolan i Piteå. Ensemblen kommer att formuleras under hösten, och ha sin urpremiär i Trettonhelgen 2007.
www.norrbottensmusiken.se

Två miljoner till samverkan med tonsättare

Kulturrådet har fördelat 2 240 000 kronor till samverkan mellan 26 svenska tonsättare och 23 lokala och regionala institutioner. Pengarna syftar till att stimulera såväl beställningar av nya verk som tonsättaranställningar. Regeringen framhåller i propositionen om konstnärernas villkor att beställningar av verk utgör en av de viktigaste inkomstkällorna för tonsättare och är en av de främsta möjligheterna att få nykomponerade verk framförda.
www.kulturradet.se

Sveriges Radio förnyar

Styrelsen för Sveriges Radio har nu bestämt sig för hur målen som tidigare satts för Sveriges Radio 2010 ska nås. Efter regeringens beslut i december om att det inte blir digitala radiosändningar i DAB, så har SR arbetat vidare med en långsiktig strategi för utbud och profiler för de rikstäckande radiokanalerna som nu ryms på FM-bandet. Nuvarande FM-kanaler behåller sina profiler, men det blir en kraftig satsning på förnyelse av innehållet inom ramen för dessa kanaler för att nå prioriterade publikgrupper. Bland annat satsningar på webbradio,

poddradio och andra kompletterande distributionsvägar som kabel och satellit under åren 2007-2010.

En nyhet är att SR planerar för nya kanalsatsningar i storstäderna. Det lokala utbudet i Stockholm, Göteborg och Malmö ska kompletteras med tre nya kanaler, med ett utbud riktat till alla lyssnare som har storstaden som gemensam nämnare.

I början av 2006 tillträdde en ny radioledning och nu fortsätter omorganisationen av hela företaget. Viktigast och vägledande i den nya organisationen är att den ska stödja innehållsproduktionen, bidra till att skapa ännu bättre förutsättningar för kreativitet och kvalitet i SR:s arbete och att resurserna ska användas mer effektivt. Förslaget innehåller flera nya befattningar, roller och ansvarsområden, men behåller i stor utsträckning nuvarande redaktionell struktur, till exempel 25 lokala kanaler.

Nytt Kammarmusikcenter i Trollhättan/Vänersborg

Det nya nordiska kammarmusikcentret Aurora Chamber Music startas under våren och sommaren i Trollhättan och Vänersborg, bestående av utbildningen Aurora Chamber Music Academy, festivalen Aurora Chamber Music Festival och stråckkvartetten Aurora String Quartet. Norden har flera världskända musiker och tonsättare inom kammarmusiken. Aurora Chamber Music vill främja detta kulturarv och satsa på ett större nordiskt samarbete som ska styrka en god utveckling. Genom att etablera

långsiktiga utbildningsprogram för och samarbeten med unga talanger, pedagoger och tonsättare i Norden vill man skapa ett stort nordiskt nätverk på området med många kreativa utbyten. Kvaliteten styrks av att alla ledare och musiker i projektet är några av Nordens mest respekterade professorer och artister.

Flaggskeppet kommer att bli stråckkvartetten Aurora String Quartet, med Ulf Wallin (violin) och Per Nyström (cello) – två av Sveriges mest internationellt ryktbara stråkmusiker – samt norrmannen Alex Robson (violin) och israelen Daniel Bard (viola). Kvartetten hade sin världspremiär i början av maj i Trollhättan, och kommer under sommarens festival att uruppföra ett beställningsverk av tonsättaren Henrik Strindberg.

Sommaren 2006 startar Musikakademi Vänersborg vid Högskolecentrum Vänersborg med ett omfattande kursprogram för musikstudenter och musikpedagoger. Läsåret 2007-08 startar den gymnasiala Orkestermusikerutbildningen OMU med riksintag. Båda utbildningar kopplas till Aurora Chamber Music genom samproduktioner, mentorskap och stipendier. En ny årlig kammarmusikfestival etableras i Trollhättan som varje sommar kommer att erbjuda högklassiga konserter, i en blandning mellan namnkunniga artister och morgondagens stjärnor, med den nordiska musiken på en central plats, gammal som nyskriven.
www.aurorachambermusic.com

Aurora Chamber Music: Ulf Wallin (violin), Per Nyström (cello) Alex Robson (violin) och Daniel Bard (viola)

B

PORTO
BETALTFöreningen svenska tonsättare
Box 273 27
102 54 STOCKHOLM

KONSERTKALENDARIUM

MAJ

- 18 Lennart Westman, *Fanfare for wind band*, Gotlands-musikens Blåsorkester, kl. 19:00 Baltic Art Center, Visby. **Uruppförande.**
- 18 Lennart Westman, *Variationer över helig Ande*, Saxofon kvartetten Sax on Four och Carl Orrje, kl. 19:00 Baltic Art Center, Visby. **Uruppförande.**
- 18 Lennart Westman, *Trädet*, vokalkvartetten VOX och elektronisk bandstämma, kl. 22:00 Baltic Art Center, Visby. **Uruppförande.**
- 19 Lennart Westman, *Uvertyr*, EAM, Baltic Art Center, Visby. **Uruppförande.**
- 20 Lennart Westman, *Sonatina for trombone and percussion*, AxelssonNilsson Duo, kl. 19:00 Baltic Art Center, Visby. **Uruppförande.**
- 21 Rolf Martinsson, *Chords and Bells*, Hans Fagius, orgel, Lindesvangskirken, Köpenhamn. **Uruppförande.**
- 22 Fredrik Fahlman, *Autumn Melody*, Herbst Theatre, San Francisco, USA. **Uruppförande.**
- 24 Ulrike Heider, orgel, uruppför verk kl 12:00 i Hagakyrkan, Göteborg: Peter Hansen, *The Creaking Chapel (in the woods)* **Uruppförande.**
Kristian Bredin, *Présence de loin* **Uruppförande.**
Joel Eriksson, *Fantasi* **Uruppförande.**
- 25 Marie Samuelsson, *Signal*, Stockholms saxofonkvartett, Konserthuset i Sarajevo, Bosnien-Hercegovina.
- 25 Johan-Magnus Sjöberg, *Symeons lovsång*, Figuralchor S:t Johannes, dir. Markus Johannes Langer, Sofiakyrkan, Jönköping. **Uruppförande.**
- 28 Cristian Marina, *Intorno*, Trio Aperto Bucharest, Palatul Cantacuzino, Bukarest, Rumänien. **Uruppförande.**
- 28 Marie Samuelsson, *Signal*, Stockholms saxofonkvartett, Belgrade Philharmonic Hall, Belgrad, Serbien.

JUNI

- 02 Jesper Nordin, *Cri du berger för cello*, vokalsolister och elektronik, Benjamin Carat och solister från GRAME, Enghien-les-Bains, Frankrike.
- 12 Martin Q Larsson, *Ukkilura*. **Uruppförande.**
Utvandrarnas Hus, Emigrantinstitutet, Växjö.
- 18 Thomas Åberg, *Music for strings*, stråkensemble dir. Johan-Magnus Sjöberg, Allhelonakyrkan, Lund. **Uruppförande.**
- 20 Sven-David Sandström, *Five Pictures from the Bible*, Håkan Hagegård, VocalEssence Ensemble Singers, dri. Philip Brunelle, Benson Great Hall, St. Paul, Minnesota. **Uruppförande.**
- 24 Rolf Martinsson, *Chords and Bells*, (Japanese premiere) Hans Fagius, National University of Fine Arts and Music, Tokyo, Japan.
- 25 Erland von Koch, *6 nordiska danser*, Nordiska ungdoms-orkestern, dir. Stefan Solyom, Lunds stadshall, Lund. **Uruppförande.**

- 30 Rolf Martinsson, *Whiz*, Malin Nordlöf/flöjt, Johan Bridger/slagverk, kl. 18.00 i Torekovs kyrka, Båstads Kamarmusikfestival.

JULI

- 06 Cristian Marina, *Juggle*, altsaxofon och piano, David J. Parks och Marina Chamasyan (USA), Cankarjev Dom, 14th World Saxophone Congress, Ljubljana, Slovenia. **Uruppförande.**
- 15 Kristina Forsman, *Akkasi!* för orkester, Bergslagens kammarsymfoniker, dir. Jonas Dominique, 18:30 Cassels, Grängesberg **Uruppförande.**
- 16 Marie Samuelsson, *Fear and Hope*, Orkester Norden, Malmö Konserthus, Malmö. **Uruppförande.**
- 18 Marie Samuelsson, *Fear and Hope*, Orkester Norden, Galleria Klovicevi dvori, Zagreb, Kroatien.
- 19 Vladimir Levitt, *Pinocchio Suite for quartett*, Nicosia, Cyprus.
- 21 Lars Indrek Hansson, *Nytt verk*, för kammarensemble och tape, Ensemble Mosaik, 19:00 ISCM, Theaterhaus, Stuttgart, Tyskland. **Uruppförande.**
- 22 Marie Samuelsson, *Fear and Hope*, Orkester Norden, Avditorij, Portoroz, Slovenien. Även 23/7 Krizanke Summer Theatre, Ljubljana.
- 25 Johan-Magnus Sjöberg, *Cantemus in omni die*, för dubbel damkör a capella, Korallerna, dir. Eva Svanholm Bohlin, 4th World Choir Games, Xiamen, Kina. **Uruppförande.**
- 25 Thomas Åberg, USA-turné med egna verk för orgel: Zion Covenant Church, Jamestown (N.Y.); 26/7 Gospel Tabernacle, Coudersport (PA); 28-30/7 Scandinavian Folk Festival, Jamestown (N.Y.); 30/7 Bethany Lutheran church, Olean (N.Y.)
- 25 Marie Samuelsson, *Fear and Hope*, Orkester Norden, Stockholms Konserthus, Stockholm.
- 26 Albert Schnelzer, *Bassoon Concerto No. 1 – Auroral Dances*, Fort Wayne Philharmonic, Magnus Nilsson – fg, Emens Auditorium, Muncie, Indiana, USA. **Uruppförande.**
- 26 Vladimir Levitt, *6 miniatyrer för stråkkvartett*, Sofiakyrkan, Stockholm.
- 26 B Tommy Andersson, *William*, opera i två akter, Mattias Nilsson, Andreas Landin, m fl., Vadstena-Akademiens orkester, dir. B Tommy Andersson, Vadstena Slott. **Uruppförande.**

AUGUSTI

- 08 Rolf Martinsson, *New piece for organ* (UK premiere) Hans Fagius, Westminster Abbey, London, UK.
- 23 Vladimir Levitt, *Wedding Dance*, för oboe, klarinett, 2 violiner och piano. Sofia kyrka, Stockholm.
- 26 Rolf Martinsson, *New piece for organ* (Dutch premiere) Hans Fagius, Grote Kerk, Haag, Holland

För senast uppdaterade Kalendarium se: www.fst.se